

Ekumeenisen Yhteys-liikkeen tuki ry

Toimintakertomus 2006

Kokoukset

Yhteys-liike piti vuonna 2006 kaksi sääntömääräistä kokousta (23.3. ja 9.11.) sekä järjesti muuta toimintaa.

Sääntömääräisten asioiden jälkeen kevätkokouksessa Tarinatalo Oy:n tuottaja Jukka Heinonen esitteli YLE Teeman Homo-Suomi –dokumentisarjaa, ja taustatoimittajana ollut Olli Stålström kertoi dokumentin teosta. Syyskokouksessa Suomen Ekumeenisen Neuvoston pääsihteeri Heikki Huttunen kertoi Kirkkojen Maailmanneuvoston kokouksesta Brasiliassa ja siellä pitämästään puheenvuorosta, jonka aiheena oli Human Sexuality.

Tukijat

Vuoden 2006 lopussa Yhteys-liikkeelle oli antanut julkisesti tukensa 450 henkilöä, joiden nimet ovat luettavissa Yhteys-liikkeen verkkosivuilta osoitteessa <http://www.yhteys.org>. Uusia julkisia tukijoita tuli vuoden aikana noin 70. Liikkeen tiedotusta hoidettiin verkkosivujen ja sähköpostilistan kautta. Sähköpostilistalla oli vuoden 2006 lopussa noin 380 henkilöä.

Johtokunta

Yhdistyksen johtokunnassa toimivat vuonna 2006 Liisa Tuovinen (puheenjohtaja), Vesa Hirvonen (teologiset asiat), Arja Penttinen (lähimmäisverkosto ja Arcus), Salla Ranta (koulutuspaketti), Monika Pensar-Granroth (ruotsinkielisten yhteyshenkilö) sekä Päivi Vähäkangas (sihteeri ja rahastonhoitaja). Johtokunta kokoontui yhteensä seitsemän kertaa. Yhdistyksen tilintarkastajina toimivat Minna Laine ja Johan Slätis.

Näkymättömästä näkyväksi -koulutuspaketti

Yhteys-liikkeen, Arcuksen, kirkon diakonia- ja yhteiskuntatyön sekä Helsingin seurakuntayhtymän yhteistyönä koottiin vuonna 2005 *Näkymättömästä näkyväksi - Seksuaalivähemmistöihin kuuluvien ihmisten asema ja tehtävä kirkossa* -koulutus. Vuoden 2006 aikana siitä tilasivat osia Demarinuoret ja Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta. Tämän lisäksi osia koulutuksesta pidettiin Helsinki Priden yhteydessä ja Suomen Sosiaalifoorumissa. Koulutuspakettia voi tilata edelleen ja sitä tarjotaan myös jatkossa seurakunnille ja järjestöille.

Koulutuksen tarkoituksena on tarjota asiallista tietoa ja keskustelua homoseksuaalisuudesta. Aiheet liittyvät erityisesti kirkon oppiin, elämään ja Raamattuun. Koulutuksen kustannuksista vastaa pääsääntöisesti tilaaja, mutta ne on pyritty pitämään minimissä. Koulutuksen sihteerinä toimii Salla Ranta.

Lähimmäisverkosto ja lähimmäistyöryhmä 2006

Lähimmäisverkosto on toiminut yhteyksiä luoden lähimmäisten ja apua tarvitsevien välille. Toiminta on olennainen osa Yhteys-liikkeen palvelua. Keskustelu seksuaalivähemmistöistä tiivistyy seurakunnissa ja se aiheuttaa lisääntyvää keskustelun tarvetta. Asiallinen tieto ja vertaistuki ovat lähimmäisverkoston mahdollisuudet vaikuttaa tilanteeseen. Nyt kun kirkko keskustelee aktiivisesti asiasta se sekä helpottaa että vaikeuttaa yhteydenottoja.

Vuonna 2006 lähimmäisverkostoon kuului 52 toimijaa. Uusia lähimmäisiä tuli vuoden aikana 6 ja listoilta poistui 5 henkilöä. Verkosto kattaa nyt koko Suomen aina Lappia myöten. Lähimmäistyöryhmään ovat kuuluneet Arja Tuunela ryhmän yhdyshenkilönä ja hänen lisäksi Arja Penttinen, Anita Lähde, Leena Nissinen, Leena Korhonen ja Timo Hinkula.

Keskusteluissa on käsitelty perheeseen ja ihmissuhteisiin liittyvistä asioista. Ihmisen sukupuoli, seksuaalisuutta ja uskoa koskeva pohdiskelu on noussut usein ympäristön painostuksen alla. Voiko kirkon työntekijä virallistaa parisuhteensa ja perustaa perheen ja synnyttää lapsia, on ollut uusi kysymyksen asettelu. Taustalla on usein kysymys sukupuoliseen suuntautumiseen liittyvästä lainvastaisesta syrjinnästä tai sen pelosta. Lähimmäisverkostoon kuuluvat auttajat ovat jopa käyneet toisella paikkakunnalla tapaamassa tuen tarvitsijoita. Yksityiskoti on toiminut myös usein keskustelujen ja kohtaamisten paikkana, jonne on ollut turvallista tulla.

Helsingin sateenkaarimessut

Yhteys-liike osallistui sateenkaarimessujen järjestämiseen yhdessä Kallion seurakunnan, Malkuksen ja Arcuksen kanssa. Messuja pidettiin kerran kuussa Tuomiokirkon kappelissa. Vuonna 2006 alettiin suunnitella ensimmäistä suomenruotsalaista sateenkaarimessua, joka pidetään 13.4.2007 Tuomiokirkon kappelissa.

Kansainväliset yhteydet

Helmikuussa Brasilian Porto Alegressa pidettiin Kirkkojen Maailmanneuvoston yleiskokous, jossa seksuaalivähemmistöjen kysymyksiä käsiteltiin monessa yhteydessä. Kokoukseen osallistui useita Yhteys-liikkeeseen kuuluvia suomalaisia.

European Forum of Christian Gay and Lesbian Groups järjesti konferenssin 24.–28.5. Riiasa. Suomesta konferenssiin osallistui kymmenen hengen ryhmä, jossa Ulf Särs oli erityisesti Yhteys-liikkeen edustajana. Ulf esitti oman lyhyen puheenvuoronsa kokouksessa kertoen Yhteyden toiminnasta.

Pauli Löija oli mukana Riian Pride-tapahtuman yhteydessä 22.7. pidetyssä jumalanpalveluksessa, jonka osallistujat joutuivat väkivaltaisen hyökkäyksen kohteeksi. Pauli välitti tietoa tästä järkyttävästä tapauksesta Suomeen päin.

Latvian kirkon arkkipiispa Vanags vieraili Suomessa lokakuussa. Yhteys-liikkeen johtokunta lähetti arkkipiispa Jukka Paarmalle ja piispa Eero Huoviselle vetoomuksen, että Riian väkivaltaisuudet otettaisiin Vanagsin kanssa puheeksi vierailun aikana. Näin tapahtuikin. Keskustelussa Vanags oli ilmoittanut, ettei hyväksy väkivaltaa.

Toimintasuunnitelmaan kuului ajatus suuren, kansainvälisen seminaarin järjestämisestä vuonna 2007. Tätä seminaaria alustavasti suunnittelemaan kutsuttiin Birgitta Rantakari, Irja Askola, Raimo Harjula ja Liisa Tuovinen. Kokouksessa tuli selväksi se, että taloudellisia ja toiminnallisia voimavaroja tällaisen kokouksen järjestämiseen ei tässä vaiheessa ole.

Seminaarit, keskustelutilaisuudet ja puheenvuorot, joissa Yhteys-liikkeen edustajat ovat käsitelleet sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen oikeuksia

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan sosiaalijaoston tasa-arvoseminaarissa 15.2. Vesa Hirvonen käytti puheenvuodon *Luterilainen kirkko ja homoseksuaalisuus eli ajatuksia ajankohtaisesta kuumasta aiheesta kirkon piirissä* ja osallistui *Entä viidentoista vuoden päästä?* –paneelikeskusteluun.

Helsingissä järjestettiin 31.3.–2.4. Suomenruotsalainen sateenkaariviikonloppu (Finlandsvenska regnbågshelgen), jonka *Tro, hopp och kärlek – endast för heteron?* -paneelikeskusteluun osallistuivat Yhteys-liikkeen edustajina Monika Pensar-Granroth, Ulf Särs ja Karl af Hällström. Aihepiiristä keskusteltiin tämän jälkeen Kyrkpresenissä.

Suomen Sosiaalifoorumissa 2.4. Vesa Hirvonen ja Liisa Tuovinen pitivät kahden tunnin mittainen *Näkymättömästä näkyväksi* -seminaarin.

Etelä-Saimaassa julkaistiin 8.5. Liisa Tuovisen haastattelu otsikolla *Kirkon olisi jo aika pyytää anteeksi homoseksuaaleilta*.

Diakonia-lehdessä julkaistiin 24.5. Liisa Tuovisen haastattelu. Jutun otsikkona oli *Näe ja kuule*.

Yhteys-liike osallistui aktiivisesti Helsingin Pride-tapahtumaan 26.6.–27.

Suomenruotsalaisilla järjestöpäivillä (Föreningsmässan 2006) 9.9. Vaasassa Monika Pensar-Granroth piti Yhteys-liikkeen esitepöytä.

Espoon ja Helsingin hiippakuntien ja seurakuntayhtymien lapsi-, perhe- ja nuorisotyöntekijöiden yhteinen painopisteseminaari järjestettiin 12.9. Liisa Tuovinen piti luennon aiheenaan *Työntekijän oma seksuaalisuus ja ammatillinen vastuu*.

Janakkalassa 15.–17.9 järjestetyn Setan valtakunnallisen kristillisen ja elämäkatsomuksellisen leirin teemana oli *Minun ruumiini ja mieleni – sieluni asunto*. Liisa Tuovinen osallistui leirin suunnitteluun ja toteutukseen.

Sateenkaariperhetyön projektin avausseminaarissa Helsingissä 26.9. Tytti Solantaus puhui *Lapsen kehityksestä* ja Liisa Tuovinen käytti Yhteys-liikkeen puheenvuoron *Lapsen valmius hyväksyä vanhempien todellisuus*.

Naistenpäivillä (Birgitanpäivät) Ilkon kurssikeskuksessa Kangasalla 6.-8.10. Liisa Tuovinen ohjasi kanavan, jonka teemana oli *Seksuaalisuus, ruumiillisuus ja salaisuudet*.

Demarinuorten ja Pinkkiruusun järjestämässä seminaarissa 7.10. Helsingissä Vesa Hirvonen piti esitelmän *Luterilainen kirkko ja homoseksuaalisuus*.

Suomenruotsalaisilla kirkkopäivillä (Kyrkodagar 2006 i Karis) 7.-8.10. Monika Pensar-Granroth piti Yhteys-liikkeen mainospöytä.

Monika Pensar-Granroth jakoi Yhteys-liikkeen materiaalia Papiston päivillä 17.–18.10. ja piti puheenvuoron Yhteys-liikkeestä samassa yhteydessä järjestetyssä Prästdagar-tapahtumassa.

Akavan kirkollisten ammattiliittojen (AKI) ja Diakoniatyöntekijöiden liiton julkaiseman Crux-lehden loka-marraskuun numerossa (5/2006) esiteltiin AKI-liittojen jäsenkyselyn tuloksia liittyen seksuaalivähemmistöjen oikeuksiin. Lehdessä oli teemasta mm. seuraavat artikkelit: Katri Valveen *Arki ja kutsumus – seksuaalivähemmistöt kirkon töissä*, Jaakko Hyttisen *Raamattu, perhearvot ja homoseksuaalinen rakkaus* ja Yhteys-liikkeeseen kuuluvan sateenkaaripastorin *Homoystävällinen seurakunta*.

Seurakuntavaaleissa 13.11. valittiin Tulkaa kaikki -liikkeen riveistä kymmeniä Yhteys-liikkeen päämääriä kannattavia luottamushenkilöitä.

Suomalaisen teologisen kirjallisuusseuran seminaarissa *Kirkko ja usko tämän päivän Suomessa* 14.–15.11. Liisa Tuovinen piti luennon teemasta *Luterilainen seksuaalietiikka ja muuttuva parisuhde*.

Kirkon ihmisoikeuskysymysten neuvottelukunnan järjestämässä *Yhdenvertaisuus ja kirkko* -seminaarissa 20.11. Helsingissä Yhteys-liikkeeseen kuuluva sateenkaaripappi käytti puheenvuoron *Yhdenvertaisuus arjessa*.

Tampereen seurakuntien yhteiskunnallinen työ järjesti 23.11. kontekstuaalisen teologian keskustelutilaisuuksien sarjaan liittyen keskustelutilaisuuden seurakuntien työntekijöille ja luottamushenkilöille teemasta *Ihmisen oikeus läheisyyteen ja sitoutumisen*. Alustajana oli Liisa Tuovinen.

Joulukuussa ilmestyneessä Porvoon hiippakunnan vuosikirjassa (Dyrbar) julkaistiin Liisa Tuovisen artikkeli *De homosexuellas plats och värde i kyrkan*. Tähän artikkeliin sisältyy ensimmäisen kerran kirkolliseen dokumenttiin tallennettuna keskeinen osa Yhteys-liikkeen tavoitteen kuvausta.

Tulkaa kaikki -liike

Useita Yhteyden jäseniä oli mukana, kun kirkon uudistusmielisiä voimia kokoava Tulkaa kaikki -liike aloitti toimintansa keväällä ja osallistui seurakuntavaaleihin syksyllä. Useita kymmeniä Yhteys-liikkeen päämääriä kannattavia luottamushenkilöitä valittiin kirkkovaltuustoihin ja seurakuntaneuvostoihin ympäri Suomea.

Helsinki Pride 26.6.-2.7.

Yhteys-liike osallistui Helsinki Pride -tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen järjestämällä Agricolan kirkolla *Näkymättömästä näkyväksi* -seminaarin (puhujina Jaakko Hyttinen, Ulf Särs ja Liisa Tuovinen), osallistumalla Ulos kaapista -teeman yleisötilaisuuteen (Liisa Tuovisen puheenvuro *Onko ulostulijalla vastaanottajaa*) ja Kallion kirkossa pidettyyn Sateenkaarimessuun (saarna Sakari Häkkinen). Pride-kulkueessa 1.7. Yhteys oli mukana kristillisin tunnuksin ja monen virkapuvussa esiintyneen papin ja diakonin voimalla. Huvudstadsbladet esitteli kristittyjen osuutta tapahtumaan seuraavan päivän lehdessään (Heidi Jäntin ja Liisa Tuovisen haastattelut). Kansanuutiset oli haastatellut Liisa Tuovista jo ennen Pride-tapahtumaa ja siitä saadun informaation pohjalta YLE teki kaksi aamulähteyksen haastattelua. Kotimaan 18.8. ilmestyneessä Pappi ja Banderolli -artikkelissa haastateltiin Liisa Tuovista.

Kirkon prosessi suhteessa seksuaalivähemmistöihin

Yhteys-liike sai piispainkokouksen parisuhdelakityöryhmältä kutsun vuoden 2007 aikana järjestettäviin seminaareihin. Yhteyden edustajiksi päätettiin lähettää Matti Kuronen ja Liisa Tuovinen. Myös Arcuksen edustaja kutsuttiin seminaareihin. Kirkon tutkimuskeskus julkaisi vuoden viimeisinä päivinä *Kirkot ja homoseksuaalisuus – Seksuaalietiikan verkkolähteitä* -sivuston, jossa on esillä monipuolisesti myös Yhteys-liikettä edustavien ja sen päämääriä kannattavien henkilöiden julkaisuja ja muita puheenvuoroja.